

SZTE hírek > Hírárchívum > 2020. Június

Az ELI-ALPS Lézerkutató Intézet Infrastruktúra Fejlesztése

2020. június 24.

Az AER (Assembly of European Regions) Together for Cohesion (T4C), vagyis az "Együtt a Kohézióért" projektje azt a célt szolgálja, hogy felkeltse az európai polgárok figyelmét az Európai Unió kohéziós politikájára. A T4C Magyarországon, a Szegeden megvalósuló ELI-ALPS (Extreme Light Infrastructure Attosecond Light Pulse Source – Attoszekundumos Fényimpulzus Forrás) tudományos nagyberendezés ismertetését tűzte ki céljává.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Bár a kohéziós politika a régiók számára a munkahelyteremtés, a gazdasági növekedés és a fenntartható fejlődés révén hozzájárult a polgárok életminőségének javításához, nagy eltérés mutatkozik abban, hogy hogyan ismerik fel a polgárok és az érdekelt felek a kohéziós politika jelenlétét és előnyeit a régióként egész Európában. Az AER (Assembly of European Regions) Together for Cohesion (T4C), vagyis az "Együtt a Kohézióért" projektje azt a célt szolgálja, hogy felkeltse az európai polgárok figyelmét az Európai Unió kohéziós politikájára.

A T4C Magyarországon, a Szegeden megvalósuló ELI-ALPS (Extreme Light Infrastructure Attosecond Light Pulse Source – Attoszekundumos Fényimpulzus Forrás) tudományos nagyberendezés ismertetését tűzte ki céljává.

Az ELI-ALPS projekt 2005-ben indult azzal a céllal, hogy egy attoszekundumos fényimpulzus forrást használó tudományos nagyberendezéssel a világ élére kerüljön. Ennek megfelelően megszületett az a döntés, hogy 2009-ben három helyszínen fog megépülni a páneurópai projekt. A szegedin kívül épült kutatóintézet Csehországban, Dolní Břežany városában (ELI-Beamlines), illetve Măgureleban, Romániában (ELI-NP). A projekt több szempontból is egyedülálló, hiszen egyrészt az Európai Unió tagállamaiban nem épült még hasonló nagyberendezés, másrészt az EU Strukturális Alapok felhasználásnak ez egy eddig nem tapasztalt módja, mivel ez a projekt egy nem azonnal, vagy rövid időn belül megtérülő beruházás. Harmadrészt, még nem jött létre egy projekten belül három pillérré épülő, vagyis három különböző helyszínen megépülő, de egyenrangú tudományos nagyberuházás. Ezek közül jelenleg a csehországi és a magyar lényegében véve már működőképeseek, a romániai még beszerzési problémák miatt késében van. Az ELI a három nagyberendezés együttes működésével lesz teljes mértékben kihasználható.

A jelenleg már működő lézerek lehetővé teszik a természetben lefolyó legelemibb gyorsfolyamatok vizsgálatát. Leegyszerűsítve, Prof. Szabó Gábor, az ELI-ALPS ügyvezetőjének szavaival élve: „ez egy olyan vaku, amivel röptében le lehet fotózni az elektront. Továbbá egy nagyon fontos alkalmazási projekt is elindult, amely hosszú távon sokat javíthat az emberek életminőségén. Megkezdődött egy

lézeres neutronforrás fejlesztése, amely felhasználható a nukleáris hulladékokból a hosszú élettartamú komponensek átalakítására (rövidebb élettartamú, vagy nem sugárzó anyagokká), amelyek a hulladéktárolásnál a legnagyobb problémát jelentik.

Szabó Gábor professzor szerint, az Európai Kohéziós Politika és az ELI hatására egy, a Szegei Tudományegyetem által fejlesztett Science Park fog kiépülni az ELI körül, amely által 5-7000, magas hozzáadott értékű munkahely fog létrejönni, nem csak a határ innenső oldaláról.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) az ELI-ALPS megvalósítását két fázisban is támogatta. Az első fázis 2007 és 2013 között zajlott, ez idő alatt az Fejlesztési Alap 110 967 890 euróval járult hozzá a fejlesztésekhez. Majd a második fázisban újabb 113 481 285 euróval, 2014 és 2020 között.

SZTEinfo

Fotó: Bobkó Anna

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet